

Početna stranica > Pretraživanje pravnih stručnjaka > Vrste pravnih struka

Vrste pravnih struka

Njemačka

Na ovoj se stranici nalaze informacije o pravnoj struci u Njemačkoj.

Javni tužitelj

Uloga i obveze

Javno tužiteljstvo (*Staatsanwaltschaft*) neovisno je tijelo unutar kaznenopravnog sustava i ravnopravno je sa sudovima. Nadležno je za vođenje prethodnog istražnog postupka, podizanje optužnica, iznošenje tužbe na raspravi i izvršenje osuđujućih presuda. Ako zakonskim odredbama nije drukčije određeno, javno tužiteljstvo nadležno je i za kazneni progon prekršaja.

Javno tužiteljstvo dužno je postupati uvijek kad postoji kazneno djelo koje se može kazneno goniti, pod uvjetom da postoje dostatni dokazi (načelo zakonitosti). To znači da prije odluke o tome treba li pokrenuti kazneni progon javno tužiteljstvo mora istražiti i provesti pravno ispitivanje svih činjenica za koje je saznalo. To je potrebno učiniti objektivno i nepristrano: javno tužiteljstvo mora istražiti činjenice koje terete osumnjičenika i koje mu idu u korist. Ako su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, ono mora podići optužnicu. Kad se postupak odnosi na prekršaj, javno tužiteljstvo može odustati od kaznenog progona ako postoji nizak stupanj krivnje i ako nema javnog interesa za kazneni progon počinitelja. Pod određenim uvjetima utvrđenima zakonom potrebna je i suglasnost suda koji je nadležan za suđenje u predmetu. Isto tako, počinitelj prekršaja može imati obvezu da ispuni određene uvjete i slijedi određene upute kako bi se predmet zaključio.

Tijekom provođenja istraga u kaznenim postupcima javno tužiteljstvo može zatražiti pomoć od drugih osoba, kao što su policijski službenici, porezni istražitelji i carinski službenici. Te se osobe moraju pridržavati službenih uputa.

Prije pokretanja kaznenog postupka pred sudom protiv okrivljenika se mora podići optužnica. Uz nekoliko iznimaka koje se odnose na prekršaje, optužnicu uvijek mora podići javno tužiteljstvo. Javni tužitelj obično sudjeluje u suđenju kako bi zastupao tužiteljstvo.

Javno tužiteljstvo sudjeluje i u prvostupanjskom i u žalbenom postupku (žalbe koje se odnose na činjenična i pravna pitanja).

Na suđenju javni tužitelj mora pročitati optužnicu. Javni tužitelj ima pravo ispitati optuženika i sve svjedoke te podnijeti vlastite dokazne prijedloge. Na kraju suđenja javni tužitelj iznosi završnu riječ te ocjenjuje materijalne i pravne činjenice i često predlaže da sud optuženiku izrekne određenu kaznu ili da ga oslobodi.

Ako su javno tužiteljstvo, sud i optuženik suglasni, predmet se može okončati u ovoj fazi postupka. Na primjer, to se može učiniti ako se nakon suđenja smatra da je stupanj krivnje optuženika nizak.

Ako javno tužiteljstvo čvrsto smatra da sudsku odluku treba preispitati u vezi s činjeničnim ili pravnim pitanjima, može podnijeti žalbu. Može čak podnijeti žalbu u korist optuženika.

Organizacija

Javno tužiteljstvo ima urede na svakom pokrajinskom sudu (*Landgericht*) i višem pokrajinskom sudu (*Oberlandesgericht*) te na Saveznom vrhovnom sudu (*Bundesgerichtshof*). Javno tužiteljstvo ima hijerarhijsku strukturu.

Zbog saveznog sustava u Njemačkoj treba razlikovati nadležnost savezne vlade od nadležnosti saveznih pokrajina (*Länder*).

Uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama

Uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama nadležni su za kazneni progon svih kaznenih djela osim kaznenih djela koje kazneno goni savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*). Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu i uredi javnih tužitelja u saveznim pokrajinama različiti su i odvojeni te djeluju na vlastitim razinama. Između ureda saveznog javnog tužitelja i ureda javnih tužitelja u saveznim pokrajinama ne postoji hijerarhijska veza. Međutim, u iznimnim slučajevima savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu može prenijeti predmete iz svoje nadležnosti na urede javnih tužitelja u saveznim pokrajinama ili preuzeti predmete koji su u nadležnosti javnih tužitelja.

Svaka od 16 saveznih pokrajina ima svoj ured javnog tužitelja. Organizacija ureda opisana je u nastavku.

Svaki pokrajinski sud (*Landgericht*) ima svoj ured javnog tužitelja, koji je isto tako nadležan za lokalne sudove (*Amtsgerichte*) u okviru sudske nadležnosti tog pokrajinskog suda.

Svi uredi javnih tužitelja na pokrajinskim sudovima podređeni su uredu glavnog tužitelja na odgovarajućem višem pokrajinskom sudu (*Oberlandesgericht*), koji pak odgovara ministarstvu pravosuđa savezne pokrajine u kojoj se nalazi njegovo sjedište.

Uredi glavnih tužitelja (*Generalstaatsanwaltschaften*) nadležni su za žalbe o pravnim pitanjima na višim pokrajinskim sudovima. Ako su takvi postupci u nadležnosti Saveznog vrhovnog suda, kazneni progon provodi savezni glavni tužitelj.

Više informacija o uredima javnih tužitelja možete pronaći u odjeljku [Sudovi i uredi javnih tužitelja](#) (*Gerichte und Staatsanwaltschaften*) na internetskim stranicama Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača. Brojni uredi javnih tužitelja imaju i vlastite internetske stranice, kojima se može pristupiti putem pravosudnih portala saveznih pokrajina.

Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*)

U Saveznoj Republici Njemačkoj pravosuđe je, u načelu, u nadležnosti saveznih pokrajina (prema člancima 30., 92. i 96. njemačkog Temeljnog zakona (*Grundgesetz*)). Ured saveznog glavnog tužitelja na Saveznom vrhovnom sudu jedini je ured javnog tužitelja savezne vlade. Naziva se i uredom saveznog javnog tužiteljstva (*Bundesanwaltschaft*). Osim saveznog glavnog tužitelja u uredu su zaposleni i drugi savezni javni tužitelji, viši javni tužitelji, javni tužitelji i drugi zaposlenici. Savezni glavni tužitelj na čelu je ureda saveznog javnog tužiteljstva na Saveznom vrhovnom sudu.

Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu djeluje kao savjetnik tužitelja u svim predmetima teških kaznenih djela protiv države koja znatno ugrožavaju unutarnju sigurnost Njemačke (posebno teroristička djela) ili vanjsku sigurnost (izdaja i špijunaža). Savezni glavni tužitelj na Saveznom vrhovnom sudu može preuzeti nadležnost za kazneni progon drugih kaznenih djela protiv države pod određenim uvjetima utvrđenima u članku 120. stavku 2. Zakona o organizaciji sudova (*Gerichtsverfassungsgesetz*, GVG). To je poznato kao „pravo na preuzimanje predmeta”. Savezni glavni tužitelj isto je tako nadležan za kazneni progon kaznenih djela prema Zakonu o kaznenim djelima protiv međunarodnog prava (*Völkerstrafgesetzbuch*) i sudjeluje u žalbenim postupcima i postupcima pritužbi pred kaznenim odjelima Saveznog vrhovnog suda (*Bundesgerichtshof*).

Saveznog glavnog tužitelja predlaže savezni ministar pravosuđa i zaštite potrošača, a imenuje ga savezni predsjednik. Prijedlog za imenovanje mora odobriti *Bundesrat* (gornji dom njemačkog parlamenta). Rad saveznog glavnog tužitelja nadzire savezni ministar pravosuđa i zaštite potrošača. Međutim, taj ministar ne može nadzirati rad javnih tužitelja saveznih pokrajina niti im davati upute.

Suci

Organizacija

Glavni zakon koji uređuje sudačko zanimanje na nacionalnim i pokrajinskim sudovima je **Njemački zakon o sucima** (*Deutsches Richtergesetz*, DRiG).

Dodatne odredbe nalaze se i u zakonodavstvu na razini savezne pokrajine.

Ministarstva pravosuđa saveznih pokrajina nadziru rad sudaca na razini savezne pokrajine. Rad sudaca na saveznim sudovima (osim sudaca Saveznog ustavnog suda (*Bundesverfassungsgericht*)) nadzire nadležno savezno ministarstvo.

Uloga i obveze

Profesionalni suci i suci porotnici (*Berufsrichter und Laienrichter*)

Profesionalni suci (*Berufsrichter*) obnašaju dužnost na nacionalnim ili pokrajinskim sudovima. Suci na razini savezne pokrajine obnašaju dužnost na lokalnom sudu (*Amtsgericht*), pokrajinskom sudu (*Landgericht*) ili višem pokrajinskom sudu (*Oberlandesgericht*). Većina sudaca obnaša dužnost na razini savezne pokrajine.

Savezni suci (*Bundesrichter*) mogu obnašati dužnost na Saveznom ustavnom sudu (*Bundesverfassungsgericht*), Saveznom vrhovnom sudu (*Bundesgerichtshof*), Saveznom radnom sudu (*Bundesarbeitsgericht*), Saveznom financijskom sudu (*Bundesfinanzhof*), Saveznom socijalnom sudu (*Bundessozialgericht*), Saveznom upravnom sudu (*Bundesverwaltungsgericht*) ili Saveznom patentnom sudu (*Bundespatentgericht*).

U kaznenim postupcima osim profesionalnih sudaca sudjeluju i suci porotnici (*Laienrichter*). Nadležna tijela pozivaju suce porotnike na obnašanje dužnosti za koju ne primaju plaću. Teoretski, osoba može biti imenovana za suca porotnika i bez njezine suglasnosti te može odbiti obnašanje dužnosti samo u iznimnim okolnostima. Suci porotnici sudjeluju na raspravama na lokalnim sudovima i na raspravama u kaznenim te maloljetničkim predmetima na pokrajinskim sudovima.

U pravilu, suci porotnici imaju jednako pravo glasa kao i profesionalni suci, tj. odlučuju s profesionalnim sucima je li optuženik kriv i koju kaznenu sankciju primijeniti.

U skladu s člankom 36. **Zakona o organizaciji sudova** (GVG) suci porotnici biraju se svakih pet godina. Samo njemački državljani mogu obnašati dužnost suca porotnika (**članak 31. GVG-a**), a isključene su osobe (**članak 33. GVG-a**):

mlađe od 25 ili starije od 70 godina i osobe koje bi na dan preuzimanja dužnosti bile starije od 70 godina

koje nemaju prebivalište na predmetnom području

koje nisu sposobne obnašati dužnost iz zdravstvenih razloga

koje nisu sposobne obnašati dužnost zbog nedovoljnog poznavanja njemačkog jezika

koje su financijski nesolventne.

Osobe koje ne mogu obnašati dužnost kao suci porotnici su:

osobe za koje je sudskom odlukom utvrđeno da nisu sposobne za obnašanje javne dužnosti ili koje su osuđene na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom; ili

osobe koje su pod istragom zbog kaznenog djela koje bi moglo imati za posljedicu nesposobnost obnašanja javne dužnosti (**članak 32. GVG-a**).

Suci porotnici imaju pravo na naknadu za izgubljenu zaradu, iznos koji je utvrđen Zakonom o sudskim pristojbama i naknadama (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) (**članak 55. GVG-a**). Savezne pokrajine osiguravaju brošure s objašnjenjima kako bi se suci porotnici informirali o svojim dužnostima. Navedene brošure dostupne su i na internetu. Savezne pokrajine omogućuju i usavršavanje za suce porotnike.

Sudski službenici

Sudski službenici (*Rechtspfleger*) su državni službenici njemačke sudbene vlasti. Njihova je uloga, kao „drugog stupa treće grane vlasti”, uglavnom ograničena na izvanparnične postupke (uključujući ostavinski postupak, postupak skrbništva, različite postupke koji se odnose na djecu i posvojenje, zemljišne knjige, trgovinu, zadruge i partnerstva, postupke registracije udruga, bračne stečevine, brodova i tako dalje). Njihove su odgovornosti proširene na brojne druge sudske aktivnosti, npr. u vezi s nalozima za naplatu duga, pravnom pomoći, nalozima o izvršenju, prisilnom prodajom i prinudnom upravom, nesolventnosti, utvrđivanjem troškova, izvršenjem osuđujućih presuda i postupcima pred Saveznim patentnim sudom te u međunarodnom pravnom poretku. Trenutačno je na lokalnim sudovima više sudskih službenika nego sudaca. Zadaće i odgovornosti sudskih službenika utvrđeni su Zakonom o sudskim službenicima (*Rechtspflegergesetz*, RPfLG). U izvršavanju svojih dužnosti i donošenju odluka sudski su službenici, poput sudaca, nepristrani i neovisni te su vezani samo zakonom i propisima. Načelno se protiv njihovih odluka mogu podnijeti žalbe u skladu s općim postupovnim propisima koji su na snazi.

Baze podataka

Internetske stranice posvećene sudskim zanimanjima koje su dostupne široj javnosti su:

internetske stranice [Saveznog ministarstva pravosuđa i zaštite potrošača](#)

internetske stranice ministarstava pravosuđa saveznih pokrajina (npr. [Hamburg](#), [Berlin](#) i [Bavarska](#))

pojedini sudovi koji pružaju informacije na internetu

zajednički [Portal pravosudnih tijela savezne vlade i saveznih pokrajina](#).

Informacije su isto tako dostupne na internetskoj stranici [Njemačkoga udruženja sudaca](#) (*Deutscher Richterbund*) i [Saveza njemačkih sudskih službenika](#) (*Bund Deutscher Rechtspfleger*).

Odvjetnik

U Njemačkoj postoji približno 166 000 odvjetnika. Odvjetnici moraju završiti istu pravnu obuku kao i suci te su ovlašteni savjetovati i zastupati svoje stranke u svim pravnim pitanjima. Svoju djelatnost mogu obavljati unutar i izvan sudnice: u njemačkom pravu ne postoji posebna kategorija odvjetnika koji zastupaju stranke na sudu. U načelu, odvjetnici imaju pravo zastupati svoje stranke na bilo kojem sudu u Njemačkoj. Jedina je iznimka kad žele zastupati svoje stranke u građanskom postupku pred Saveznim vrhovnim sudom, koji ima posebne uvjete za pristup. Isto tako, postoji iznimka za interne odvjetnike (*Syndikusanwälte*) koji su zaposleni kod poslodavca koji nije odvjetnik da ga savjetuju i zastupaju u pravnim poslovima. Internim odvjetnicima nije dopušteno zastupati svojeg poslodavca pred pojedinim sudovima.

Odvjetnici podliježu zakonskim odredbama Saveznog zakona o odvjetnicima (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO). Odvjetnička je struka samoregulirana i dodatnim profesionalnim pravilima, konkretnije Kodeksom profesionalnog ponašanja odvjetnika (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) i Kodeksom ponašanja za specijalizirane odvjetnike (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Naknada odvjetnicima utvrđena je Zakonom o odvjetničkim naknadama (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG).

Odvjetnici mogu pripadati jednoj od 27 pokrajinskih odvjetničkih komora (*Rechtsanwaltskammern*) ili odvjetničkoj komori Saveznog vrhovnog suda.

Odvjetničke komore nadležne su za prijem u odvjetničku struku. Među ostalim, nadležne su i za praćenje poštuju li odvjetnici svoje profesionalne obveze.

Baze podataka

Sveobuhvatne informacije o **odvjetničkoj struci** dostupne su na internetskim stranicama [Savezne odvjetničke komore](#) (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK).

Njemačko udruženje odvjetnika (*Deutscher Anwaltverein*, DAV), koje je najveće neovisno udruženje njemačkih odvjetnika, također pruža informacije o odvjetničkoj struci (dostupne i na engleskom i francuskom jeziku).

Sljedeće internetske stranice pružaju pomoć u pronalasku odvjetnika: [Njemački službeni imenik odvjetnika](#) (*Bundesweites Amtliches Anwaltsverzeichnis*), u kojem su navedeni svi odvjetnici (sadržaj je na njemačkom i engleskom jeziku) i [Savezna služba za informacije o odvjetnicima](#) (*Deutsche Anwaltsauskunft*).

Patentni zastupnik

U Njemačkoj postoji približno 3 500 patentnih zastupnika. Patentni zastupnici općenito trebaju završiti sveučilišni studij iz prirodoslovnog ili tehničkog područja, a nakon toga slijedi dodatna pravna obuka. Njihovo područje djelovanja ograničeno je na savjetovanje i zastupanje stranaka u području prava industrijskog vlasništva (posebno u pogledu patenata, korisnih modela, žigova i dizajna), s posebnim naglaskom na postupcima prijave i praćenja. Patentni zastupnici ovlašteni su zastupati svoje stranke pred Njemačkim uredom za patente i žigove, Saveznim patentnim sudom i, u određenim okolnostima, Saveznim vrhovnim sudom. Međutim, pred pokrajinskim i višim pokrajinskim sudovima mogu davati samo mišljenja o predmetima svojih stranaka i ne mogu sami poduzimati radnje.

Patentni zastupnici podliježu zakonskim odredbama Zakona o patentnim zastupnicima (*Patentanwaltsordnung*, PAO) i članovi su Komore patentnih zastupnika (*Patentanwaltskammer*).

Baze podataka

Internetske stranice [Komore patentnih zastupnika](#) sadržavaju informacije o struci. Na navedenim internetskim stranicama možete pronaći i

[Njemački službeni imenik patentnih zastupnika](#) (*Bundesweites Amtliches Patentanwaltsverzeichnis*).

Javni bilježnik

Trenutačno u Njemačkoj postoji gotovo 7 000 javnih bilježnika. U načelu, javni bilježnici moraju imati završenu istu pravnu obuku kao i suci. Javni bilježnici pružaju neovisne, nepristrane i objektivne savjete i podršku za sklapanje važnih pravnih poslova i rješavanje pravnih pitanja tako da se izbjegnju sudski postupci. Njihova je najvažnija zadaća ovjera pravnih poslova.

Zbog njemačke savezne strukture postoje različite vrste javnih bilježnika. U većini saveznih pokrajina javni bilježnici obavljaju svoje dužnosti kao svoje glavno profesionalno zanimanje („javni bilježnici s jednim zanimanjem”, *Nurnotariaf*). Međutim, u nekim saveznom pokrajinama javni bilježnici obavljaju javnobilježničke dužnosti, a istodobno rade kao odvjetnici („odvjetnici-javni bilježnici”, *Anwaltsnotariaf*). Sve javne bilježnike imenuje i nadzire njihovo odgovarajuće pokrajinsko pravosudno tijelo (*Landesjustizverwaltung*).

Odredbe koje uređuju javnobilježničku struku mogu se pronaći u Saveznom zakonu o javnom bilježništvu (*Bundesnotarordnung*, BNotO). Naknada javnim bilježnicima utvrđena je Pravilnikom o naknadama (*Kostenordnung*, KostO).

Javni bilježnici pripadaju odgovarajućoj pokrajinskoj javnobilježničkoj komori.

Baze podataka

Sveobuhvatne informacije o raznim temama u vezi s javnobilježničkom strukom možete pronaći na internetskim stranicama [Savezne komore javnih bilježnika](#) (*Bundesnotarkammer*). [Imenik javnih bilježnika](#) (*Verzeichnis der Notare*) na navedenim internetskim stranicama isto tako pruža pomoć pri pronalaganju javnog bilježnika. Sadržaj je dostupan na njemačkom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku.

Druge pravne struke

Pravna zanimanja utvrđena u Zakonu o pravnim uslugama (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG)

Zakon o pravnim uslugama omogućava subjektima za naplatu potraživanja, mirovinskim savjetnicima i pružateljima pravnih usluga specijaliziranima za strano pravo pružanje izvansudskih pravnih usluga. U određenim slučajevima subjekti za naplatu potraživanja i mirovinski savjetnici mogu zastupati svoje stranke i na sudu. Da bi mogli zastupati stranke na sudu, moraju biti registrirani (odobrenje se dobiva podnošenjem zahtjeva sudu). Imena svih registriranih osoba navedena su u [Registru pravnih usluga](#).

Ne postoji zakonska obveza da navedeni pružatelji pravnih usluga pripadaju komori ili određenom strukovnom udruženju. Neki subjekti za naplatu potraživanja i mirovinski savjetnici pripadaju strukovnim tijelima, od kojih su najveća Njemačka udruga agencija za naplatu potraživanja (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), Njemačka udruga pravnih savjetnika / pružatelja pravnih usluga (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände /Rechtsdienstleister*) i Njemačka udruga mirovinskih savjetnika (*Bundesverband der Rentenberater*).

Baze podataka

Putem njemačkog pravosudnog portala moguće je pregledati Registar pravnih usluga koji sadržava popis pružatelja pravnih usluga i popis sudova koji su ovlašteni za registraciju. Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama sljedećih organizacija:

[Njemačka udruga agencija za naplatu potraživanja](#), [Njemačka udruga pravnih savjetnika/pružatelja pravnih usluga](#) i [Njemačka udruga mirovinskih savjetnika](#).

Organizacije koje pružaju besplatne pravne usluge

U Njemačkoj brojne dobrotvorne organizacije pružaju besplatne pravne savjete (u skladu s [člancima 6. i 8. Zakona o pravnim uslugama](#) (*Rechtsdienstleistungsgesetz*)). Glavna udruženja koja pružaju takve savjete uključuju:

[Njemačku udrugu za dobrobit radnika \(*Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e. V.*\)](#)

[Caritas](#)

[Diakonie](#)

[Židovsku udrugu za socijalnu skrb \(*Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland*\)](#)

[Njemački Crveni križ \(*Deutsches Rotes Kreuz*\)](#) i

[Paritetnu dobrotvornu udrugu \(*Paritätischer Wohlfahrtsverband*\).](#)

Druge poveznice

[Pravosudni portal savezne vlade i saveznih pokrajina](#)

[Informacije o sudovima i uredima javnih tužitelja, Saveznom ministarstvu pravosuđa i zaštite potrošača](#)

[Savezno ministarstvo pravosuđa i zaštite potrošača](#)

[Ministarstvo pravosuđa Hamburga](#)

[Ministarstvo pravosuđa Berlina](#)

[Ministarstvo pravosuđa Bavarske](#)

[Njemačko udruženje sudaca](#)

[Savezna odvjetnička komora](#)

[Njemački službeni imenik odvjetnika](#)

[Njemačko udruženje odvjetnika](#)

[Savezna služba za informacije o odvjetnicima](#)

[Komora patentnih zastupnika](#)
[Imenik javnih bilježnika](#)
[Savezna komora javnih bilježnika](#)
[Registar pravnih usluga](#)
[Njemačka udruga za dobrobit radnika](#)
[Caritas](#)
[Diakonie](#)
[Židovska udruga za socijalnu skrb](#)
[Njemački Crveni križ](#)
[Paritetna dobrotvorna udruga](#)

Posljednji put ažurirano: 10/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.